

Zestajana sada

Zestajana sada wobstoj z dweju abo wěcej jadnorych sadow, kótarež twórje komunikatiwnu cełosć. Poměr mjazy dwěma sadoma móžo byś pak pšірědny pak pódrědny, to groni, až stej wobej saže pak rownogódnej pak nic.

Pšірědnje zestajana sada

Pšірědnje zestajana sada resp. sadowa kupka wobstoj z dweju abo wěcej rownogódnych sadow resp. sadowych čłonkow, kótarež mógu se zwěžaś z pomocu koordiněrujucych (zjadnošujujucych) konjunkcijow.

Koordiněrujuce (zjadnošujuce) wězanje móžo tšojakego parta byś:

1. kopulatiwne (pšірědujuce)

- Taki nadawk trjeba cas **a** pomina dokradne pšіgótowanje.
- nan **a** maś

2. adwersatiwne (napšěšiwne)

- Som na njogo cakała, **ale** wón njejo pšіšeł.
- rědny, **ale** zymny źeń

3. disjunktivne (wuzamkujuce)

- Bužoš ty źinsa wjacor źěłaś, **abo** pójžoš sobu do kina?
- ty **abo** ja

Pšіawidła interpunkcije za pšірědnje zestajane sady su slědujuce:

§ 1 Z komu žělimy głowne sady, kótarež su bžez konjunkcije zwězane. To pšіaši teke za pódlańske sady samskego stopnja.

Pšіkłada: Zajtša stawam, se myju, snědam.

Wěm, až wón rad źěła, casnik cyta, pó górach drogujo.

§ 2 Z komu žělimy głowne sady, kótarež su z konjunkciju *a* resp. *abo* zwězane a njamaju žeden zgromadny sadowy čłonk (predikat, subjekt, objekt, adwerbialne wobstojanje).

Pšіkład: Sy ty sam nastawk napisał, **abo** jo twój nan tebje pomagał?

§ 2a Z komu nježelimy pódlańske sady samskego stopnja, kótarež su z konjunkciju *a* resp. *abo* zwězane.

Pśikład: Wón wě, až sy tam był a až jo śi tam wižeł.

§ 3 Z komu želimy głowne sady, kótarež su z konjunkciju *ale* zwězane. To plaśi teke za pódlańske sady samskego stopnja.

Pśikłada: Wón jo wjelgin dokradny a pilny, ale jogo pśijašel jo gniły.

Wěm, až jo wóna dostała dobru znamku, ale jeje pśijašelka špatnu znamku.

Pódrědnje zestajana sada

Pódrědnje zestajana sada wobstoj z głowneje a pódlańskeje sady, kótarež móžotej se zwězaś z pomocu subordiněrujucych (pódrědujucych) słowow.

Subordiněrujuce (pódrědujuce) wězanje móžo se na tšojaki part zwopšawdniś:

1. z konjunkciju

- Měto groni, **až** njejo te knigły namakał.
- **Jolic** jogo zmakajom, mógu jomu wó toś tom tšojenju wulicowaś.

2. z relatiwnym pronomenom

- Wzej sebje, **což** coš!
- **Kótaregož** znajom, togo strowim.

3. z interrogatiwnym pronomenom

- Majka jo pšemyšlowała, **co** měła něnto cyniś.
- **Kake** wjedro witše bužo, to njewěm.

Pšawidło interpunkcije za pódrědnje zestajane sady jo slědujuce:

§ 4 Z komu želimy głownu sadu wót pódlańskeje. Pódlańska sada móžo stojaś ako pšedsada, mjazysada abo dosada.

Pśikłady: Gaž słyńco smali, wótpócywamy w chłodku.

Njejsom mógał knigły docytaś, dokulaž su pšed woknom žiśi njerodowali.

Wukniki, kenž kšě něco wordowaś, deje byś pšecej pilne a pśikładne.